

Projekt: *CARDS 2002 Razvoj poslovne i investicijske klime u Hrvatskoj*

U kolovozu 2005. započeo je projekt, koji financira Europska komisija putem svog programa CARDS 2002, pod nazivom *Razvoj poslovne i investicijske klime u Hrvatskoj* (*Development of the Business and Investment Climate in Croatia*). Projekt se ostvaruje suradnjom triju članova projektnog konzorcija: Deloitte Central Europe, Raiffeisenbank Croatia i Emerging Markets Groups. Zamišljeno je da projekt traje 17 mjeseci, odnosno da završi krajem 2006.

Projekt se tiče nekih problema i pitanja koje je naglasila hrvatska Vlada, kao što su povećanje transparentnosti javnih ustanova i razvoj tržišta kapitala, te se usredotočuje na jačanje institucionalnih sposobnosti upravnih organizacija koje su nadležne za promicanje ulaganja, zatim na uklanjanje ili umanjeње zakonodavnih ili upravnih prepreka te na primjenu primjera najbolje prakse u unapređenju i poboljšanju investicijske klime.

Glavni korisnici projekta su Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Agencija za promicanje izvoza i ulaganja, odabrane regionalne (županijske) agencije za promicanje ulaganja, *One-Stop-Shop* program Hitro.HR u Fini. Druge javne ustanove koje imaju dodira s hrvatskom poslovnom klimom, kao i sama poslovna zajednica, dijelom su ključnog izazova unapređivanja stvarnog dijaloga između različitih zainteresiranih strana te uprave na državnoj i regionalnoj razini.

Kao što je rečeno, općeniti cilj projekta jest razviti poslovnu i investicijsku klimu u Hrvatskoj. Konkretniji ciljevi su ovi:

1. jačanje institucionalne sposobnosti Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva kako bi se razvio i vodio strateški proces poboljšanja investicijske klime;

2. jačanje institucionalne sposobnosti vladinih ustanova kojima je u nadležnosti promicanje ulaganja u Hrvatsku;
3. poboljšanje zakonodavnog (pravnog) i upravnog okruženja u poslovanju;
4. razvijanje čvršćih veza i demonstracija primjera najbolje prakse u olakšavanju i promicanju ulaganja u nekoliko regija/županija koje će sudjelovati u tom pokusnom projektu.

Kako bi se navedeni ciljevi ostvarili, projekt je zasnovan na tri međusobno isprepletena dijela odnosno komponente. Cilj je prve komponente pružiti pomoć Agenciji za promicanje izvoza i ulaganja te Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva u jačanju njihovih institucionalnih sposobnosti, definiranje njihovih uloga i struktura suradnje, i to kroz provedbu sljedećih aktivnosti:

- provođenje institucionalne ocjene i analize Uprave za poticanje ulaganja i izvoz u Ministarstvu te u Agenciji za promicanje izvoza i ulaganja (konačan rezultat te aktivnosti bit će izvještaj usredotočen na analizu rezultata s praktičnim preporukama za budućnost, uključujući prioritete i preporuke za razvoj i usavršavanje ljudskih resursa te na detaljnu analizu kadrovskih potreba, s navođenjem implikacija svih nalaza i preporuka);
- provođenje ocjene kompetitivnosti u pet dogovorenih sektora, s javnim predstavljanjem rezultata istraživanja (glavni rezultat te aktivnost bit će pet sektorskih studija – na engleskom i hrvatskom jeziku – te akcijski plan za uklanjanje prepreka s mjerama za promicanje ulaganja, zajedno s pripremljenom metodologijom i »alatima« predloženima kako bi se ojačala funkcija strateškog planiranja u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva);
- uspostavljanje metodologije/sustava praćenja napretka kako bi se prikupljali i analizirali podaci te diseminacija informacija o napretku u uklanjanju općih prepreka ulaganju;
- razvijanje Nacionalnog marketinškog (strateškog) plana i Programa za poticanje ulaganja (zajedno s akcijskim planom za promicanje ulaganja, promotivnim materijalom, itd.) zasnovanih na sektorskim studijama i analizi podataka te diseminacija informacija o napretku u uklanjanju prepreka ulaganju kroz raz-

voj internetske stranice i oblikovanje Baze podataka za odnose s korisnicima (*Customer Relation Database – CRD*);

- organiziranje studijskih putovanja za službenike i dužnosnike u agencije za promicanje ulaganja u zemljama članicama Europske unije.

Dana 23. rujna 2005. održana je radionica nazvana *Identificiranje ključnih sektora za potencijalno ulaganje u Hrvatsku*, na kojoj je odlučeno da će se projekt usredotočiti na ove sektore: proizvodnja automobilskih dijelova, izgradnja i popravak rekreativnih i sportskih brodica, proizvodnja namještaja te savjetovanje i ponuda softverskih rješenja. Detaljniji rezultati rada na tim sektorima bit će dostupni okončanjem projekta.

Cilj druge komponente jest pružiti pomoć u poboljšanju primjene prve komponente, u smislu potpore vladinim namjerama da se uklone ili umanje administrativne i regulatorne prepreke investicijskoj klimi u Hrvatskoj. To uključuje i metodološke aspekte i praktične prijedloge u specifičnim područjima. Aktivnosti koje su zamišljene kako bi se taj cilj postigao jesu:

- identificiranje pet prepreka ulaganjima na otklanjanju kojih će se raditi te davanje preporuka za potrebne zakonodavne prilagodbe/promjene;
- razvijanje metodologije za analizu i identificiranje problema u poslovnoj okolini;
- provođenje analize i odlučivanje o mjerama koje će se poduzeti te o potrebama za obrazovanjem i usavršavanjem (ta će aktivnost rezultirati praktičnim vodičem koji će sadržavati analizu problema, dogovoreni skup mjera za njihovo rješavanje i ocjenu potrebe za usavršavanjem ljudskih resursa);
- pružanje potpore u primjeni predloženih rješenja, pomoću udžbenika s navedenim smjernicama;
- osmišljavanje i provedba minimalno četiriju seminara za zaposlene u Zagrebu i u odabranim regijama;
- osmišljavanje i provedba tečajeva osposobljavanja instruktora usredotočenih na primjenu sektorske i tehničke regulative;
- organiziranje i provedba fokusiranog studijskog putovanja u najmanje jednu državu članicu Europske unije.

Na inicijativu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva održan je sastanak 28. rujna 2005., s nazivom *Identificiranje ključnih upravnih prepreka koje otežavaju proces ulaganja u Hrvatsku*. Na tom sastanku i na kasnijim sastancima odlučeno je da će se projekt usredotočiti na ove zakonske i upravne prepreke ulaganju u Hrvatskoj: minimalni tehnički uvjeti u sektoru ugostiteljstva, minimalni tehnički uvjeti i izvoz u sektoru trgovine, registracija/ulazak stranaca u Hrvatskoj, registracija stranih ulagača od strateškog interesa za Hrvatsku te porez na dobit (korporativni dohodak).

Potpora trima regijama koje će biti korisnici pokusnih projekta za primjenu rezultata postignutih pod komponentom 1 i 2, konačni je cilj treće komponente cjelokupnog projekta. Naime, vjeruje se da će se županije teško nositi sa svojom ulogom partnera Agencije za promicanje izvoza i ulaganja. Ta će komponenta sadržavati sljedeće aktivnosti:

- pružanje potpore županijskoj agenciji u svakom području gdje se odvija pokusni projekt, kako bi se provela Nacionalna marketinška strategija;
- oblikovanje i izrada internetske stranice za svaku pokusnu regiju;
- uspostavljanje horizontalnih veza među regijama te između regija i središnje, državne razine;
- razvijanje jednostavnijih informacijsko-komunikacijskih paketa koji će biti u skladu s potrebama svake regije;
- stvaranje metodološkog sustava kako bi se omogućila stalna identifikacija prepreka i primjera najbolje prakse u (samo)upravi svake regije;
- provođenje analize potreba za obrazovanjem i usavršavanjem ključnih zainteresiranih strana na lokalnoj/regionalnoj razini;
- pripremanje dodatne studije kako bi se identificirale specifične potrebe svake regije i unaprijedilo poslovno okruženje;
- pripremanje i diseminacija okvirnog vodiča za ulagače u svakoj regiji (na hrvatskom i engleskom jeziku).

Regije koje sudjeluju u pokusnom projektu u konačnici će stvoriti Hrvatski certificirani program ulaganja (*Croatian Investment Certification Programme – CICP*), i to osmišljavanjem i provedbom nekoliko tzv. standarda – informacijskog standarda, standarda vlasništva i marke-

tinškog standarda – kako bi regije dobile CICIP certifikat. U suradnji s korisnicima projekta, dogovoreno je da će se kao sudionike u pokusni projekt uključiti ove regije/županije:

1. Zadarska i Šibensko-kninska županija s lokalnim središtem za provedbu projekta u gradu Šibeniku;
2. Karlovačka županija s lokalnim središtem u gradu Karlovcu;
3. Međimurska i Varaždinska županija s lokalnim središtem u gradu Čakovcu.

Pri završetku projekta (u prosincu 2006.) planira se organizacija završnog predstavljanja svih rezultata projekta kako bi se s njima upoznale stručna, znanstvena i šira javnost.

Ivona Mendeš*

---

* Mr. sc. Ivona Mendeš, Zagreb